

ชื่องานวิจัย สี่ บรรยากาศ : ลุ่มน้ำปากพนัง
 ผู้วิจัย นายสมชาย สหวิศิษฎ์
 ปี 2555

บทคัดย่อ

โครงการวิจัยเชิงสร้างสรรค์นี้ เป็นการศึกษาและปฏิบัติการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมร่วมสมัยด้วยระเบียบวิธีวิจัยเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อถ่ายทอดแนวความคิดผ่านการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม อาศัยความบันดาลใจจาก “สี่ บรรยากาศ ลุ่มน้ำปากพนัง” เพื่อศึกษาและถ่ายทอดกระบวนการสร้างสรรค์ ใน 2 รูปแบบ คือ 1.แบบกึ่งนามธรรม และ 2.แบบนามธรรม ซึ่งมีผลงานทั้งหมดจำนวน 12 ภาพ คือ สีน้ำ จำนวน 6 ภาพ สีน้ำมัน จำนวน 3 ภาพ สื่อประสม จำนวน 3 ภาพ

ผลงานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ครั้งนี้ ได้สะท้อนถึงนัยสำคัญ คือ ผลงานชิ้นที่ 1 ชื่อภาพ “วิถีชีวิต” เป็นการค้นหาความงามในแง่มุมวิถีชีวิตดั้งเดิม ที่มียอและหมู่บ้านชาวประมง อยุริมแม่น้ำของกลุ่มน้ำปากพนัง ตลอดแม่น้ำทั้งสาย ผลงานชิ้นที่ 2 ชื่อภาพ “พระจันทร์เสี้ยวแห่งเมืองนคร” นำเอาภาพถ่ายทางอากาศ ที่มีพื้นที่คล้ายพระจันทร์ครึ่งเสี้ยว มาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ ผลงานชิ้นที่ 3 ชื่อภาพ “อำเภอปากพนัง” ลักษณะเด่นของตัวอาคารไม้เก่าอยู่ใจกลางของอำเภอปากพนังผสมกับอาคารนกนางแอ่นสมัยใหม่ที่ทำให้เห็นสองวัฒนธรรมที่แปรเปลี่ยนของอำเภอปากพนัง ผลงานชิ้นที่ 4 ชื่อภาพ “แหลมตะลุมพุก 2555” ลักษณะของภาพที่ไม่เป็นระเบียบและรูปทรงที่ไม่แน่นอน และลักษณะเส้นที่ไขว่ไปมาทำให้สื่อถึงความสับสนวุ่นวายของการเกิดเหตุร้าย สื่อให้เห็นถึงภัยธรรมชาติของบ้านแหลมตะลุมพุก ปี 2555 ผลงานชิ้นที่ 5 ชื่อภาพ “ป่าพรุ” สะท้อนถึงภัยคุกคามของป่าพรุที่ล่อแหลมต่อการถูกทำลายและไฟไหม้ทุกปี โดยเน้นการใช้สีที่ไม่เป็นธรรมชาติที่ปรากฏจริง ผลงานชิ้นที่ 6 ชื่อภาพ “หมู่บ้านประมง” แทบทุกพื้นที่ของกลุ่มน้ำปากพนัง มีหมู่บ้านประมง สะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตที่เรียบง่ายและบรรยากาศที่เด่นชัดของกลุ่มน้ำปากพนัง ผลงานชิ้นที่ 7 ชื่อภาพ “จาก” ประโยชน์ของต้นจากมีมากมาย รวมทั้งรูปทรง และสีล้วน ทำให้น่าสนใจ เหมาะแก่การสร้างสรรค์ โดยนำเอาทัศนธาตุในงานศิลปะมาสร้างสรรค์อย่างอิสระ ผลงานชิ้นที่ 8 ชื่อภาพ “โรงสีไฟ” ปล่องโรงสีไฟเป็นสัญลักษณ์บ่งบอกถึงความรุ่งเรืองในอดีต โดยผสมผสานรูปแบบอดีตและปัจจุบันเพื่อเตือนสติ ในรูปแบบการใช้สีที่แตกต่าง ผลงานชิ้นที่ 9 ชื่อภาพ “บ้านทองโกงกาง” หมู่บ้านชาวมุสลิมที่สืบทอดวิถีชีวิตดั้งเดิม มียอและเรือเป็นเครื่องมือ

สำคัญในการดำรงอยู่มาจนถึงทุกวันนี้ โดยนำเอามุมต่างๆ มาผสมผสานให้เกิดภาพใหม่ที่สมบูรณ์ ผลงานชิ้นที่ 10 ชื่อภาพ “ลุ่มน้ำปากพอง” นำเอาความหลากหลายแต่ละพื้นที่ที่มีลักษณะเด่นมา สร้างสรรค์เพื่อให้เกิดรูปแบบใหม่ ผลงานชิ้นที่ 11 ชื่อภาพ “สิ่งที่คุ้นเคย” นำลักษณะเด่น ของยอด และเรือประมง มาจัดวางให้เหมาะสม เพราะต้องการแสดงออกถึงวิถีชีวิตของลุ่มน้ำปากพองในการประกอบอาชีพประมง โดยคลี่คลายรูปแบบในการสร้างสรรค์ ผลงานชิ้นที่ 12 ชื่อภาพ “สิบรยากาศ ลุ่มน้ำปากพอง” นำส่วนประกอบของเรือที่ผ่านการใช้งานมายาวนานและนำมาจัดองค์ประกอบใหม่ โดยอาศัยทัศนธาตุต่างๆ เพื่อให้เกิดรูปแบบใหม่ ที่เน้นลักษณะนามธรรม

ผลงานทั้ง 12 ชิ้น ผู้สร้างสรรค์ได้องค์ความรู้ใหม่ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ซึ่งได้สังเกตเห็นความสำคัญและความโดดเด่นของลุ่มน้ำปากพองที่มีความน่าสนใจมากมายที่ยังมองข้ามอยู่ ซึ่งสภาพทั่วไปท้าทายให้ปฏิบัติงานสร้างสรรค์ในหลากหลายมุมมองที่แตกต่างกันออกไปตามสถานที่ต่างๆ รวมทั้งมีความต้องการสร้างความตระหนัก ห่วงแหน และจิตสำนึกของประชาชนลุ่มน้ำปากพอง จึงมีความมุ่งหวังที่จะสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมชุดนี้ขึ้นมา

คำสำคัญ : สิ บรยากาศ ลุ่มน้ำปากพอง